

Kázání: 205. Oběti se pečou, ještě není tak zle

Kázání

[Rosa Tübmann]

Oběti se pečou, ještě není tak zle

1. čtení: Micheáš 6, 6 – 8

6 „Jak předstoupím před Hospodina? S čím se mám sklonit před Bohem na výšině? Mohu před něj předstoupit s oběťmi zápalnými, s ročními býčky?

7 Cožpak má Hospodin zalíbení v tisících beranů, v deseti tisících potoků oleje? Což smím dát za svou nevěrnost svého prvorozence, v oběť za svůj hřích plod svého lůna?“

8 Člověče, bylo ti oznámeno, co je dobré a co od tebe Hospodin žádá: jen to, abys zachovával právo, miloval milosrdenství a pokorně chodil se svým Bohem.

2. čtení: Jan 2, 13 - 22

13 Byly blízko židovské velikonoce a Ježíš se vydal na cestu do Jeruzaléma.

14 V chrámu našel prodavače dobytka, ovcí a holubů i penězoměnce, jak sedí za stoly.

15 Udělal si z provazů bič a všechny z chrámu vyhnal, i s ovce a dobyt看, směnárníkům rozházel mince, stoly zpřevracel

16 a prodavačům holubů poručil: „Pryč s tím odtud! Nedělejte z domu mého Otce tržiště!“

17 Jeho učedníci si vzpomněli, že je psáno: „Horlivost pro tvůj dům mne stráví.“

18 Židé mu řekli: „Jakým znamením nám prokážeš, že to smíš činit?“

19 Ježíš jim odpověděl: „Zbořte tento chrám, a ve třech dnech jej postavím.“

20 Tu řekli Židé: „Čtyřicet šest let byl tento chrám budován, a ty jej chceš postavit ve třech dnech?“

21 On však mluvil o chrámu svého těla.

22 Když byl pak vzkříšen z mrtvých, rozpomenuli se jeho učedníci, že to říkal, a uvěřili Písmu i slovu, které Ježíš pověděl.

Sestry a bratři, představte si, že bychom tady venku pod okny naší malé Kaple u věžáku měli oltář. Nemyslím teď na oltáře, které známe z barokních kostelů. Žádné obrazy ani sochy svatých. Zmokly by a zanedlouho by se rozpadly.

Jenom takový celkem nevýrazný oltář, postavený třeba z černých čedičových kamenů, které farmáři u nás ve Středohoří každoročně odklízejí z polí, protože jim překáží.

K čemu takový oltář? zeptáte se. No k obětování, jak jinak. Každou neděli by rodina, na kterou by přišla řada podle rozpisu, přihnala beránka, býčka nebo alespoň přinesla dvě holoubata.

Potom by se kus porazil a na oltáři by se obětovala takzvaná oběť pokojná. Pracovní postup, popsany v Bibli, je celkem jednoduchý. Tuk, bránice, ledviny a ocas se spálí, pravé plecko a hrudí zůstane kněžím – v našem případě tedy kazateli. Všechno ostatní potom snědí ostatní hodující.

Při vlastním procesu obětování je třeba dodržovat rituální úkony jako jsou „vzhůru pozdvihování“ a „sem i tam obracení“, což v dnešní době známe spíš jako „pochtivé grilování“.

Myslím, že by se tento způsob bohoslužby stal brzy široce populárním a nejspíš by se zásadně zvýšil i počet účastníků. Zejména pokud by se obětoval nějaký ten býček. V případě holoubat by počet hodujících ale nejspíš klesal k nule.

No, a teď, když si, sestry a bratři, nedělní bohoslužby spojené s obětováním dokážete živě představit, vynásobte si počet obětovaného dobytka dejme tomu číslovkou sto nebo klidně i pět set.

Získáte takhle alespoň přibližnou představu, jak před dvěma tisíci lety vypadal provoz v jeruzalémském chrámu o Velikonočních svátcích. No prostě jedna velká jatka a jeden velký piknik současně.

Chrámové nádvoří bylo sice rozlehlé, ale když dorazili poutníci ze všech končin tehdejšího světa, bylo skutečně narváno. Ve stínu sloupořadí společně hodovaly jednotlivé rodiny a celé klany, diskutovali znalci zákona, modlili se zbožní poutníci, vyvolávali prodejci obětních zvířat a bečel nebo bučel vylekaný dobytek přiváděný k oběti.

Vzduchem se linul odér páleného tuku a všichni hodovníci si velký svátek i vzácnou pečínku náramně vychutnávali. Tedy, ne všichni. Našli se tací, kdo z toho mumraje nebyli nijak zvlášť nadšení. Jako třeba Ježíš.

Nic proti svátkům, nic proti družení se, nic proti společnému stolování. S tím neměl on ani jeho učedníci problém. Spíš naopak. Zlí jazykové o nich trousili, že prý pořád chodí jen po banketech a hostinách, a přátelí se s kdekým.

Problém vězel v tom, že se to všechno odehrávalo v chrámě, v němž spočívá Boží přítomnost. Kde jinde, než právě tady, by měl každý ztichnout a namísto všeho jiného naslouchat, co mu chce Hospodin sdělit?

Takhle to viděli už dávní proroci. „Chci milosrdenství, ne oběti, poznání Boha je nad zápaly,“ volal kdysi prorok Ozeáš (6,6). A třeba takovému Jeremiášovi v jeho době celý chrámový provoz připadal jako doupe šelem a dravců, co trhají své oběti na kusy. Tak nějak mu ty potoky krve obětních zvířat a odér páleného tuku neštimovaly se spravedlivým a milosrdným Hospodinem.

Navíc, když si tehdejší hodovníci namlouvali, že dokud chrám stojí a oběti se pečou, ještě není tak špatně. Měli za to, že to je známka Boží přízně. Jenže to tak nebylo. Naopak. Bylo zle, nedaleko už se šikovalo nepřátelské vojsko. Netrvalo dlouho, chrám se ocitnul v troskách, a elita národa byla odvečena do babylónského zajetí.

Kdyby bývali dali na proroka a namísto setrvačného lpění na chrámovém provozu se více zajímali o to, co jim Bůh chce říct, všechno mohlo být jinak.

Co nám chce Hospodin říct? Prorok Micheáš to kdysi formuloval stručně a jasně: „Abys jednal spravedlivě, miloval milosrdenství a krácel se svým Bohem v pokoře (6,8). To je oč tu běží. Jednat férově, být laskavý a ohleduplný, nepohrdat druhými lidmi. Tak jednoduché to je. Všechno ostatní, co se v chrámech odehrává, je jenom podružné.

Když Ježíš se svými učedníky dorazil na velké svátky do chrámu, setkal se tam s podobnou atmosférou, jakou kdysi dávno zažil prorok Jeremjáš. Všechno funguje, jak má, obřady se konají, chrám stojí a oběti se pečou, ještě není tak zle.

A velekněžská rodina, která celý ten velkolepý podnik zvaný chrám provozuje, dohlíží, aby nebyl žádný zádrhel, aby byl přísun dobytčat plynulý, aby směnárnici řádně měnili peníze a kněží u oltáře se pěkně otáčeli, a v neposlední řadě, aby se jim, velekněžím, otáčely peníze a chrámový byznys se dařil.

Jenže, kde je v celém tomhle mumraji Hospodin? Je tu vůbec ještě někde přítomný nebo už odešel, jak o tom kdysi mluvil prorok Ezechiel?

A Ježíš si udělal z provazů bič a všechny obchodníky i s dobytkem z chrámu vyhnal, směnárníkům pak zpřevracel jejich stoly i s hotovostí. Samozřejmě bylo to jen gesto, Ježíš neměl k dispozici vojsko,

aby snad zařídil trvalou změnu.

Jednalo se o demonstraci, která měla upozornit na to, čemu má chrám sloužit. Demontrace za Boží právo k nám lidem mluvit, vést s námi rozhovor. Jenže to je to poslední, o co my lidé obvykle stojíme. Paradoxně zvláště ti, kdo mají chrámové provozy na starosti.

Hned jsou také u Ježíše a ať se prý kouká legitimovat, co je vlastně zač a jakým právem si dovoluje... Načež jim Ježíš odpoví podivnou větou: „Zbořte tento chrám a ve třech dnech jej postavím.“

Jinak řečeno: pokračujte si klidně v tom, co děláte, ale brzy bude po chrámu. Chrám, který neplní svou základní úlohu, v němž se nedá zaslechnout Boží hlas a kde se lidé nemohou setkat se spravedlností a milosrdenstvím, takový chrám je k ničemu, nevydrží, skončí jako hromada suti.

Na to se Ježíš tajemně zmíní, že tenhle zdemolovaný chrám on sám za tři dny zase postaví. Jedná se o jinotaj, který učedníkům docvakne až po Kristově vzkříšení. Oním nově postaveným svatostánkem, místem setkávání Boha a lidí, prostorem spravedlnosti a milosrdenství, se totiž jednou provždy stane on, Vzkříšený.

Co z toho vyplývá pro nás? Fakt nezáleží na tom, jak velkolepá je stavba, kde se jako Kristova církev scházíme, jak nádherné jsou obřady, které konáme, jak povznášející jsou písně, které zpíváme, jak „nabušený“ je program, který umíme dát dohromady.

Jediné, na čem záleží, je, zda se v té naší lovosické Kapli u věžáku lze setkat s laskavým a s námi lidmi solidárním Ježíšem. Jediné, na čem záleží, je, abychom jeho tichý hlas nepřehlušili nějakým tím církevním mumrajem. Pokud se tohle podaří, má před sebou naše společenství víry, ať už bude kazatelem kdokoli, nadějnou budoucnost.

PeČ

SPCH 3. 3. 2024

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Sít víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Sít víry](#)